

ЕТАПИ РОЗВИТКУ ОСНОВНОГО БОЙОВОГО ТАНКУ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ CHALLENGER-2

Лозовий Я.О., Васильєв М.І.

*Військовий інститут танкових військ Національного технічного
університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

FV4034 Challenger 2 (позначення МО Великої Британії – CR2) – основний бойовий танк третього покоління сухопутних військ Великої Британії, який перебуває на озброєнні армій Сполученого Королівства, України та Оману. Був розроблений компанією Vickers Defence Systems (нині BAE Systems Land & Armaments) як наступник Challenger 1.

Challenger 2 – масштабна переробка Challenger 1. Хоча корпус і компоненти шасі здаються схожими, вони мають новий дизайн, і лише близько 5 % компонентів є взаємозамінними. Особливістю візуального розпізнавання є броньований корпус теплового прицілу TOGS: у Challenger 2 він розташований над стволом гармати, у Challenger 1 – праворуч від башти. Танк має запас ходу до 550 км і може розвивати максимальну швидкість по дорозі до 59 км/год.

Основними етапами розвитку Challenger 2 прийнято вважати наступні:

1986 – компанія Vickers Defence Systems розпочала розробку нового танка як приватний проєкт, прагнучи створити покращену версію Challenger 1;

1988 – Міністерство оборони Великої Британії замовило прототип нового танка;

1991 – було розміщене замовлення на 140 одиниць Challenger 2, а у 1994 році додатково замовили ще 268 танків;

1993 – стартувало серійне виробництво, а перші танки були поставлені у 1994 році;

1998 – Challenger 2 офіційно прийняли на озброєння британської армії;

2002 – завершилося виробництво останнього танка;

В процесі експлуатації та з оглядом на розвиток бронетанкового озброєння та військової техніки було проведено кілька важливих модернізацій, спрямованих на покращення бойових характеристик Challenger 2:

Challenger 2 Life Extension Programme (LEP) – програма продовження терміну служби, розроблена для збереження бойової ефективності танка до 2035 року. Включає оновлення броні, електроніки та систем управління;

Британська нарізна 120-мм гармата L30A1 була запропонована до заміни на гладкоствольну Rheinmetall 120 mm L55, що дозволяє використовувати сучасні боєприпаси;

Модернізація башти з покращеним бронюванням та можливістю встановлення додаткових систем захисту;

Інтеграція сучасних систем керування вогнем, автоматичного виявлення та супроводження цілей, а також покращення зв'язку;

Модернізація двигуна - Challenger 2 оснащений дизельним двигуном Perkins CV12 (12-циліндровий, V-подібний з турбонаддувом). встановлюється в парі з автоматичною гідромеханічною трансмісією David Brown TN54. Модернізовано було систему впорскування пального та удосконалено систему охолодження двигуна.